

Viešasis elektroninių pinigų įstaigų sąrašas. 2016 m. sausio 1 d. Viešajame elektroninių pinigų įstaigų sąrašė buvo užregistruotos 6 elektroninių pinigų įstaigos, iš jų 3 veiklą vykdė tik Lietuvos Respublikoje (turėjo ribotos veiklos licenciją, galiojančią tik Lietuvos Respublikoje ir numatančią, kad neapmokėtų elektroninių pinigų vidurkis būtų ne didesnis nei 900 tūkst. Eur per mėn.). 2015 m. licencijos leisti elektroninius pinigus ir teikti Lietuvos Respublikos mokėjimų įstatymo 5 straipsnyje nurodytas mokėjimo paslaugas buvo suteiktos 4 bendrovėms. Be „MisterTango“, UAB, ir UAB „Libera exosculatio“, licencijas gavusių ankstesniaisiais 2015 m. ketvirčiais, ketvirtąjį ketvirtį licencijos buvo suteiktos bendrovėms UAB „NEO Finance“ ir UAB „Perlo paslaugos“. 1 elektroninių pinigų įstaiga, būtent „EVP International“, UAB, naudojosi teise leisti elektroninius pinigus ir teikti mokėjimo paslaugas neįsteigus filialo ir per tarpininkus kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse.

Vykdyta veikla. Audituotų (kai auditas yra privalomas) ir akcininkų patvirtintų finansinių ataskaitų duomenimis, elektroninių pinigų įstaigos per 2015 m. pajamų iš elektroninių pinigų leidimo ir mokėjimo paslaugų teikimo uždirbo 7,5 mln. Eur. Palyginti su praėjusiais metais, šis dydis išaugo 2,6 karto, didžiąją dalį išaugimo nulėmė UAB „Perlo paslaugos“, gavusios elektroninių pinigų įstaigos licenciją 2015 m., mokėjimo paslaugų teikimo veiklos apimtis. UAB „Libera exosculatio“ ir UAB „Perlo paslaugos“ elektroninių paslaugų teikimo veiklos 2015 m. nevykdė. Elektroninių pinigų įstaigos, kaip ir ankstesniais laikotarpiais, vykdė ūkinę ir komercinę veiklą, tačiau jų vykdoma elektroninių pinigų leidimo ir mokėjimo paslaugų teikimo veikla sudarė didesnę elektroninių pinigų įstaigų veiklos dalį. Per 2015 m. gautų pajamų, susijusių su elektroninių pinigų leidimu ir mokėjimo paslaugų teikimu, ir visų elektroninių pinigų įstaigų pajamų santykis sudarė 63 proc., per metus šis santykis sumažėjo 8 proc. punktais. Neapmokėtų elektroninių pinigų vidurkis (apskaičiuotas kaip finansinių įsipareigojimų, susijusių su kiekvienos dienos pabaigoje per praėjusius 6 mėn. išleistais elektroniniais pinigais, bendros sumos vidurkis) 2016 m. sausio 1 d. sudarė 15,7 mln. Eur. Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, jis padidėjo 6,2 mln. Eur, arba 1,7 karto. Kaip ir ankstesniais laikotarpiais, šio rodiklio didėjimą lėmė 1 elektroninių pinigų įstaigos veiklos sparti plėtra.

Veiklos riziką ribojančių reikalavimų vykdymas. Elektroninių pinigų įstaigos, turinčios ribotos veiklos licenciją, ataskaitinę datą vykdė joms taikomą neapmokėtų elektroninių pinigų vidurkio (ne didesnis nei 900 tūkst. Eur per mėn.) reikalavimą. Viena elektroninių pinigų įstaiga už tai, kad nevykdė nuosavo kapitalo reikalavimų, privalomų elektroninių pinigų ir mokėjimo įstaigoms, Lietuvos banko Priežiūros tarnybos buvo įspėta ir įpareigota iki 2016 m. rugsėjo 30 d. užtikrinti nuosavo kapitalo reikalavimų vykdymą.

Elektroninių pinigų įstaigos, vykdydamos elektroninių pinigų turėtojų gautų lėšų už išleistus elektroninius pinigus ir suteiktas mokėjimo paslaugas apsaugos reikalavimus, gautas lėšas laikė sąskaitose, atidarytose kredito įstaigose, ir kaip saugų, likvidų mažos rizikos turtą (terminuotuosius indėlius kredito įstaigose, grynuosius pinigus).

Elektroninių pinigų įstaigų pagrindinių finansinių straipsnių kaita

Tūkst. eurų

Eil. Nr.	Rodiklio pavadinimas	2012-12-31	2013-12-31	2014-12-31	2015-12-31
1.	Neapmokėtų elektroninių pinigų vidurkis	894	3 991	9 531	15 686
2.	Elektroninių pinigų leidimo ir mokėjimo paslaugų teikimo pajamos	992	1 230	2 929	7 467
3.	Nuosavo kapitalo poreikis	350	350	350	1 270
4.	Nuosavo kapitalo suma	352	361	291	1 204

Šaltinis: Lietuvos banko skaičiavimai.

Pastaba: 3 ir 4 punktai netaikomi ribotos veiklos licenciją turintioms įstaigoms.

Būsimi pokyčiai elektroninių pinigų įstaigų teisinio reglamentavimo srityje. 2015 m. lapkričio 25 d. priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2366 dėl mokėjimo paslaugų vidaus rinkoje (toliau – PSD2). PSD2 papildyta naujomis paslaugomis: mokėjimo inicijavimo paslauga ir informavimo apie sąskaitas paslauga. Atnaujintos taisyklės sudarys daugiau galimybių vartotojams, neturintiems kredito ar debeto kortelės arba nenorintiems ja naudotis, atsiskaityti internetu.

Naujųjų mokėjimo paslaugų teikėjai turės užtikrinti pervedimo ir mokėtojo duomenų saugumą, be klientų sutikimo nesidalyti jų atlikto mokėjimo informacija. Lietuvos bankas parengė naujos Lietuvoje mokėjimo inicijavimo paslaugos gerosios praktikos [principus](#) ir kviečia galimus šios paslaugos teikėjus pereinamuoju laikotarpiu savanoriškai įsipareigoti laikytis aukštų veiklos ir saugumo standartų.

PSD2 perkelti į nacionalinę teisę privaloma iki 2018 m. sausio 13 d. Elektroninių pinigų įstaigos, turinčios elektroninių pinigų įstaigos licenciją, veiklą tęsti nesilaikydamos PSD2 reikalavimų galės iki 2018 m. liepos 13 d., o ribotą elektroninių pinigų įstaigos licenciją turinčios įstaigos – iki 2019 m. sausio 13 d. Atsižvelgiant į PSD2 nuostatas, bus peržiūrimi ir keičiami teisės aktai, reglamentuojantys elektroninių pinigų įstaigų veiklą ir priežiūrą.

Lietuvos Respublikos Seime 2015 m. birželio 30 d. priimtas Mokėjimų įstatymo pakeitimų projektas. Projektu įgyvendinama Direktyva 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis (angl. *Payment Accounts Directive*, PAD). PAD siekiama užtikrinti paprastą skirtingų mokėjimo paslaugų teikėjų įkainių palyginimą, nesudėtingą mokėjimo sąskaitų perkėlimą iš vieno paslaugų teikėjo į kitą ir padidinti būtiniausias savybes turinčių mokėjimo sąskaitų prieinamumą vartotojams. Įgyvendinant direktyvą, buvo ne tik atsižvelgta į jos tikslus, bet ir siekiama sudaryti papildomas paskatas vartotojams naudotis elektroninėmis mokėjimo priemonėmis vietoj grynųjų pinigų, todėl į projektą įtrauktos nuostatos, kurios sudarytų prielaidas sumažinti vartotojams įprastų operacijų krepšelio kainą, kad ji būtų ne didesnė už regiono vidurkį.

Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatymo projektas pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Įstatymo projektas parengtas remiantis Vyriausybei pateiktais pasiūlymais dėl reguliavimo priemonių, paskatinsiančių alternatyvių smulkaus ir vidutinio verslo finansavimo priemonių naudojimą. Įstatymo projektu kuriamas teisinis aiškumas sutelktinio finansavimo veikla norintiems verstis subjektams – įtvirtinamos vertimosi šia veikla sąlygos ir reikalavimai, taip pat numatytos būtinos investuotojų interesų apsaugos priemonės bei priežiūros institucijos teisės ir pareigos vykdant sutelktinio finansavimo platformų operatorių veiklos priežiūrą. Parengti ir su rinkos dalyviais derinti **Sutelktinio finansavimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų projektai**. Jie bus tvirtinami Lietuvos banko valdybos nutarimais, įsigaliojus minėtam įstatymui.

Ginčų nagrinėjimas. 2015 m. Lietuvos banke buvo nagrinėtas vienas ginčas, susijęs su elektroninių pinigų įstaigos teikiama paslaugomis. Ginčas buvo susijęs su atsakomybės už neautorizuotas mokėjimo operacijas taikymu. Lietuvos banko nuomone, mokėjimo paslaugų teikėjas, siūlydamas mokėjimo paslaugų vartotojams mokėjimo priemonę (prisijungimo prie mokėjimo sąskaitos įrankį) ir nenustatydamas konkrečių naudojimosi ja sąlygų, turi prisiimti visus mokėjimo paslaugų vartotojų patirtus nuostolius dėl neautorizuotų mokėjimo operacijų. Mokėjimo paslaugų teikėjas negali preziumuoti, kad mokėjimo paslaugų vartotojams yra žinomos naudojimosi informacinėmis sistemomis subtilybės ir jų keliamos rizikos, todėl jis turi imtis aktyvių veiksmų, kad šios rizikos būtų suvaldytos (pvz., nesiūlyti mokėjimo paslaugų vartotojams nesaugaus prisijungimo prie mokėjimo sąskaitų būdo) arba pateikti mokėjimo paslaugų vartotojams konkrečias mokėjimo priemonių naudojimo instrukcijas.